

Lieve mensen, jong en oud,
allen verbonden door Gods Kerstverhaal.

Met Jezus aan de kerstmaaltijd!
Het idee voor dit thema is ontstaan
op de landelijke diaconale dag
van de Protestantse kerk,
begin november in Utrecht.
Ik ging daar naar een workshop
met een nogal bijzondere naam,
die me eigenlijk wat triggerde:
Met God in de supermarkt.
Een beetje net als ons thema nu:
Met Jezus aan de kerstmaaltijd!
In die workshop ging het over
zeg maar, je inkoopbeleid in de supermarkt.
En of je nog rekening houdt
met hoe de productie van voedsel
nog recht doet aan Gods schepping
en ons rentmeesterschap
om de aarde te bewerken en te bewaren.
Zodat het goed leven is voor alles wat er leeft!
En ik realiseer mij, dat ik hiermee
zo ongeveer de hele wereld problematiek
van klimaatbeleid, stikstofregeling,
boeren in de hoek gezet, het vluchtelingenvraagstuk,
oorlog, rechtvaardigheid, rijken rijker
en armen armer bij de kop heb!
En je kunt je afvragen:
Moet die dominee dat nu juist uitgerekend
op kerstvond gaan bespreken?
Moeten we ons in de kerk en theologie wel
bezig houden met politiek?
Dat kan een lastige vraag zijn,
maar misschien herinnert u zich nog de kerststal

op het Sint Pieterplein, drie jaar geleden,
met dat gammele bootje uit Malta.
Paus Franciscus legde uit,
voor wie deze verwijzing niet begreep,
dat het ging om de vele duizenden bootvluchtelingen
die de Middellandse zee overstaken.

En in Californië verscheen nu bij een kerk
een kerststal met Maria, Jozef en Jezus
niet samen in een stal,
maar apart gezet in kooien.
Een verwijzing naar de detentie van vluchtelingen
die de zuidgrens van de Verenigde Staten
proberen over te steken.
Dat roept uiteraard discussies op.
Omdat mensen vinden dat een
religieus verhaal niet tot een politiek verhaal
moet worden gemaakt.

En dat begrijp ik.
Want we moeten vanuit kerk en theologie
nooit de indruk wekken dat ons geloof
één op één te vertalen is
naar een politiek standpunt.
En toch denk ik van de andere kant
en dat las ik ook bij Samuel Lee,
de nieuwe Theoloog des Vaderlands en
Erik Borgman, hoogleraar publieke theologie in Tilburg
dat religie en politiek elkaar raken.
Je komt niet alleen naar de kerk
om van God, Jezus en elkaar te houden.
Want in het geloof gaat het ook om
de maatschappij waarin je leeft
en hoe daarin rechtvaardigheid tot stand komt.
Dat wordt omgekeken naar wie geen helper heeft!
Ook in het kerstverhaal gaat het om mensen
die buiten de marge van de samenleving vallen.
Een jonge ongehuwde moeder, die in de samenleving
van toen niet meetelde, evenals de herders.
Zij leefden aan de rand van de samenleving.
Het gaat over God die mens is geworden
en leeft onder mensen, juist nogmaals
met oog voor hen die geen helper hebben.
Daarom heeft het kerstverhaal
betrekking op mensen
en de maatschappij waarin wij leven.

Het ongewone in het kerstverhaal
maakt dan ook dat kerken
met Kerst extra zorg geven
aan mensen die normaal gesproken
buiten de marge van de samenleving vallen.
En de kerstallen in Rome en Californië
zullen niet de politiek veranderen,
maar leren mensen wel anders
tegen de dingen aan te kijken.

En nu terug
naar die diaconale dag in Utrecht.

Tijdens die workshop 'met God in de supermarkt' hoorde ik dat we wereldwijd genoeg voedsel produceren om de hele wereld te voeden. En toch lijden 86 miljoen mensen honger. Zijn er volgens de recente gegevens van Unicef 50 miljoen kinderen ontheemd door oorlog, geweld, armoede of natuurrampen. 50 miljoen is bijna 3x de bevolking van Nederland. We kunnen het ons haast niet voorstellen. En het thema: Met Jezus aan de Kerstmaaltijd! zet me dan ook aan het denken, waar gaat het fout en hoe je je verhoudt tot problemen van deze omvang?.

En ja... soms begrijp ik dat je moedeloos wordt van al dat leed, dat je steeds weer hoort. En toch denk ik dat van de andere kant de kerstboodschap wel duidelijk is, dat het de bedoeling is dat je erdoor wordt geraakt. Natuurlijk begrijp ik ook, dat we niet zomaar 50 miljoen kinderen kunnen redden. Maar het betekent niet dat we dan niets hoeven doen. Alle beetjes helpen. Want elke mens, elk kind dat een dag NIET lijdt is de moeite waard.

En zo stopt ons kerstverhaal niet bij de geboorte van Jezus, maar is het begin van iets nieuws. Het leven van Jezus gaat verder. En zijn doen en laten heeft veel mensen geïnspireerd en mag ook ons inspireren om te zien naar onze medemens. Het kan ook nu doorwerken in ons doen en laten. En natuurlijk mag je lekker eten met familie en vrienden met de kerst. Maar laten we Jezus niet uit het oog verliezen tijdens de Kerstmaaltijd, alsof Kerst alleen om lekker eten zou gaan. Want vandaag de dag zie ik Jezus weerspiegelt

in de ogen van hen die het nu juist moeilijk hebben,
om welke reden dan ook.
Jezus bracht licht en verlossing in het leven van mensen.
Laten wij dat ook proberen te doen.
Begin maar in het klein.
En daarom krijgt u allemaal
bij het uitgaan een klein chocolaadje.
Om op te eten.
De zoetheid te proeven die het leven kan brengen.
Maar daarbij niet de mensen uit het oog te verliezen
die niets hebben.
Nogmaals begin maar in het klein met omzien.
Zo kunnen we met Jezus aan de kerstmaaltijd!
Moge het zo zijn.
Amen